

Archief Philip Staal

De Maror-zwendel.

Na maanden van intensief onderzoek naar het reilen en zeilen van de Marorgelden die in het laatste decennium slechts gedeeltelijk hun weg gevonden hebben van hun oorsprong in Nederland naar hun eindbestemming van holocaust overlevenden in Israel, is het nu duidelijk gebleken dat deze lange weg zo lek als een zeef was. In de periode dat de Marorgelden voor de gemeenschap beschikbaar kwamen, is er een netwerk van organisaties opgebouwd, die grote bedragen naar elkaar over konden maken, deels binnen Nederland, en voor een vastgesteld percentage van het totaalbedrag uiteindelijk bestemd waren ten behoeve van organisaties in Israel die zich bezig houden met het steunen van shoah-overlevenden. Het is in de loop der tijden zo nu en dan opgevallen dat niet al die bedragen die uitgingen volledig aankwamen op hun bestemming. Er ging onderweg steeds een deel 'verloren'. Deze verdenkingen werden meestal in de doofpot gestopt. Een van de wonderlijke feiten over dit ingewikkelde spinneweb van verbindingen, soms bijna een doolhof gelijk, met een geldstroom van miljoenen euro's per jaar, was dat de eerder genoemde Avraham Roet zijn vinger in **alle** organisaties had die iets met Maror te maken hadden, zowel in Nederland als in Israel. Hij was bestuurslid van bijna allemaal, en hij had tekenrecht op de rekeningen van **alle** betreffende organisaties. Dit is een ongehoorde concentratie van financiële kracht, die ethisch en zelfs statutair eigenlijk onmogelijk was. Meteen rijst hierover de vraag hoe zo'n opzet jarenlang getolereerd werd door de verschillende bestuurders. Onwetendheid, onwilligheid om in te grijpen of gewoon onbenul? De bestuurders van SAMO, de belangrijkste bron van de geldstroom, en mogelijk van de parallelle Nederlandse organisaties hebben schromelijk gefaald in hun functie van toezichhouders. Ze hebben niet kunnen of willen zien dat de Marorgelden gewoon wegvloeiden. Er zijn ook kortsluitingen gemaakt in de geldstroom die formeel verboden waren. Ook daar is niet op gelet. De Israelische organisaties komen er in hun onoplettendheid geen haar beter af. Hoe dat ook zij, in de loop van het afgelopen tiental jaren is er zo'n 14 miljoen euro, ja, 14.000.000.- euro, afgevloeid uit de boeken, verdwenen, niet op de bestemming aangekomen, weg, niet meer achterhaalbaar. En dat is pas het begin, want de naarstige onderzoekers André Boers en zijn medewerker hadden geen toegang tot alle aspecten van het netwerk, en er wachten ons nog verrassingen nu er een echt professioneel en volledig omvattend onderzoek begint. Dit gaat dus over geld dat ten goede had moeten komen aan shoah-slachtoffers en dat mogelijk een deel van het leed enigszins zou kunnen verlichten. Afgeroomd en verdwenen. De kans op veel pijnlijker resultaten van een meer diepgaand onderzoek is groot, enerzijds van de kant van de forensische accountant die kort geleden benaderd is, en anderzijds dankzij het feit dat de lokale onderzoekers van dit zich vertakkende schandaal begin volgende week een klacht zullen indienen bij de Rasham ha'amoetot. Dit is de 'behoeder van de stichtingen', een instelling die in Nederland geen equivalent heeft. De Rasham is verantwoordelijk voor het nauwkeurig binnen de Israelisch wet functioneren van alle Israelische stichtingen. Bij eventuele klachten kan zijn organisatie een nauwkeurig onderzoek doen binnen de gewraakte organisaties. De aangewezen personen om die klacht in te dienen zijn de leden van de controlecommissie van SPI, en dat gaat dus gebeuren meteen na pesach. Het zou geen kwaad kunnen als de autoriteiten in Nederland een soortgelijke stap ondernemen voor de Nederlandse Stichtingen, waarbij ik aanteken dat zeer oneigenlijk SCMI een Nederlandse stichting is, die dus niet binnen de bevoegdheden van de Israelische Rasham valt.

Het algemen publiek, waaronder de shoah-overlevenden zelf, heeft geen benul van de hulp en de diensten die hun ontnomen zijn door dit geknoei met geld. Zij zeggen vergoelijkend dat er misschien wat kruimeldiefstal heeft plaatsgevonden, maar dat zien ze heel verkeerd; dit is zwendel in de ordegröte van Ehud Olmert. De verschillende stappen die nu ondernomen worden geven daarmee meteen antwoord op de vraag van sommige lezers waarom wij alleen maar geruchten genereren en niet tot daden overgaan. Geen geruchten meer, diepgaand onderzoek is dus nu gaande. De aangetroffen onregelmatigheden zijn zo ernstig dat zelfs de vraag rijst of het voldoende is om de Rasham Ha'amoetot hier in te schakelen, en of uiteindelijk de politie er in gemengd moet worden, in Nederland en in Israel.

Eldad Kisch; april 2015.